

20-D

DANI SÁNCHEZ UGART
MADRID

La legislatura passada va ser la de la crisi, el rescat i les retallades. La pròxima s'albirarà menys dura, tot i que encara s'hauran de gestionar les conseqüències de la crisi. L'atur és alarmant i la Seguretat Social té un forat que s'ha de tancar si es volen seguir pagant les pensions.

Seguretat Social Remuntar els ingressos i assegurar les pensions

És una de les realitats més doloroses de l'economia espanyola: el sistema de pensions no és sostenible a mitjà termini per l'envelliment de la població. Aquest problema, conegut de fa anys, s'ha agreujat durant l'última legislatura per la destrucció de llocs de treball i perquè, quan se n'han començat a crear, han sigut precaris, cosa que ha malmès encara més les finances de la Seguretat Social. Que Mariano Rajoy s'hagi gastat la meitat de la guardiola de les pensions ha sigut un dels dards preferits pels aspirants a la Moncloa durant la campanya. Però totes les formacions estan d'acord que calen reformes profundes del sistema per fer-lo sostenible, i aposten perquè el Pacte de Toledo ho abordi en la primera part de la legislatura. De moment ja es permet que algunes pensions no contributives es financin amb impostos, a càrrec dels pressupostos de l'Estat, i no amb cotitzacions. Previsiblement, caldrà seguir incidint en aquesta direcció, tot i que hi ha altres propostes: Ciutadans vol que cadascú tingui una motxilla per posar-hi diners cada mes i que serveixi per quan el fan fora o per a la jubilació, i el PSOE proposa crear una cistella d'impostos específics per a les pensions.

Atur

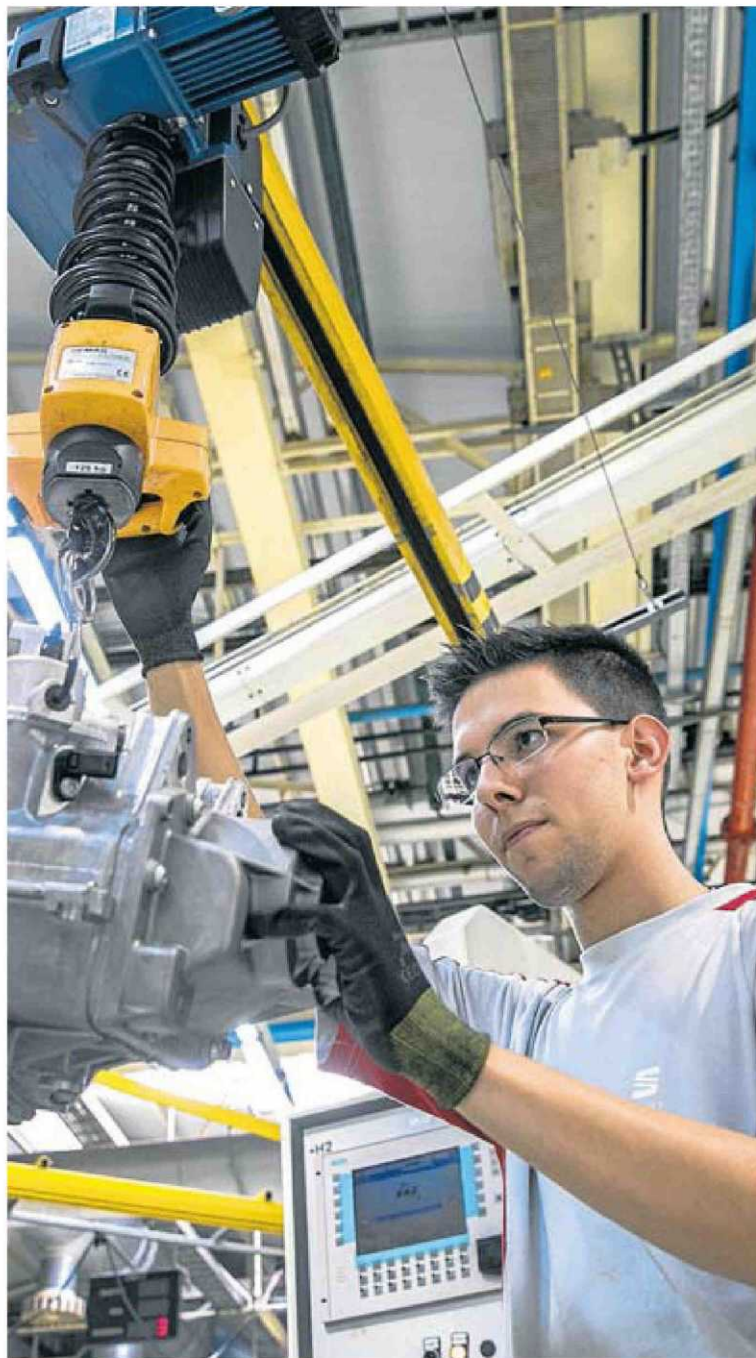
Deixar de ser el segon país amb més desocupació d'Europa

És el primer problema d'Espanya per als ciutadans, segons l'estadística del CIS. I, sens dubte, ho és per al 21% d'espanyols -gairebé 5 milions de persones- que no tenen feina. "Ha de ser la primera prioritat, perquè és al darrere de gairebé tots els problemes de l'economia espanyola", diu José García Montalvo, professor de la Universitat Pompeu Fabra.

En els últims dos anys s'ha revertit la tendència al creixement de l'atur, però Espanya necessita consolidar la creació d'ocupació per deixar de ser el segon país de la Unió Europea en percentatge de desocupats, només per darrere de la multiproblemàtica Grècia. Tots els partits afirmen que la reducció de l'atur està al capdamunt de les seves prioritats, però les receptes són diverses. El PSOE i Podem parlen de derogar la reforma laboral o augmentar el pes de la negociació col·lectiva. El PP i Ciutadans volen que el mercat de treball sigui més flexible. Però el partit taronja està sol amb una proposta: el contracte únic que, segons ells, aniria encaminat a acabar amb la dualitat del mercat de treball.

Quatre anys per reduir l'atur, garantir pensions i ser més competitius

La legislatura que ve estarà plena de reptes econòmics, sobretot els que afecten el mercat laboral

La reducció de l'atur ha de ser la màxima prioritat, perquè és rere gairebé tots els problemes econòmics d'Espanya, segons José García Montalvo. XAVIER BERTRAL

Finances públiques Eixugar el dèficit i frenar l'escalada del deute

Espanya s'ha compromès amb la Unió Europea a arribar a un objectiu de dèficit del 0,3% el 2018. Això, al costat de lleis com la d'estabilitat pressupostària, suposarà limitar la despesa pública durant la legislatura. El PP vol mantenir aquest ritme de consolidació fiscal i Ciutadans també ha afirmat que no creu que s'hagi d'incrementar la despesa pública. El PSOE, però, considera que el ritme de reducció del dèficit és excessiu, i ja ha dit que el renegociarà amb Brussel·les. Podem va un pas més enllà i afirma que un dèficit del 3%, si l'economia va bé, no és un problema. Caldrà veure quines tesis surten reforçades de les urnes, però no sembla que la legislatura que ve hagi de ser de grans alegries en despesa pública, sobretot tenint en compte el nivell d'endeutament públic, que ja frega, i podria superar aviat, el 100% del PIB, l'equivalent a uns 22.000 euros per cada ciutadà.

Model productiu Fer una economia més competitiva

L'economia espanyola ha guanyat competitivitat en els últims anys. Però ho ha fet a base de reduir salaris: un procés d'empobriment que ha fet que els productes espanyols fossin més barats a l'exterior. El repte per a aquesta legislatura, i en el que han posat més èmfasi els tres aspirants a la Moncloa que l'actual inquilí (que s'ha centrat a defensar la seva gestió), és guanyar competitivitat sense abaixar salaris. De fet, seria convenient per a la Seguretat Social que comencessin a pujar. Per això, la majoria de partits proposen reformes educatives, de les polítiques actives d'ocupació (cursos de formació) i més inversions en recerca i desenvolupament.

Finançament autònomic Encarar la reforma del model de finançament pendent

El meló s'hauria d'haver obert en la legislatura passada, però Rajoy va preferir esperar. L'actual sistema de finançament, que no agrada ni a les comunitats ni al mateix govern espanyol, està caducat i ja hi ha un grup de treball preparant la seva reforma. Amb gran part de les comunitats controlades per l'esquerra, si triomfen les tesis de Ciutadans i el PP de recentralitzar la gestió de la caixa, la batalla es planteja intensa. Caldrà veure com encaixa aquest debat amb el procés sobiranista.

Energia i infraestructures Corregir el dèficit de tarifa

El sistema elèctric encara arrossega un deute de 30.000 milions d'euros, tot i que l'any passat va ser el primer en què no es va incrementar el dèficit. El tancament d'aquest forat, evitant la pujada del preu de l'energia, o fins i tot fent possible que caigui, és un dels grans reptes. El dubte també passa per què cal fer amb les nuclears i si cal incentivar les renovables, després de la fi de les ajudes aprovada pel PP. Uns debats que ha d'afrontar un govern, previsiblement, sense majoria.